

29 maart 2026 verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Heb je het wel eens meegemaakt dat iemand je de schuld gaf van iets wat je niet gedaan had? Dat is hele nare ervaring. Je hebt altijd hard gewerkt, je ingezet voor je bedrijf. Maar dan gebeurt er iets heftigs en alle pijlen richten zich op jou. En je hebt gevoel dat alles wat je zegt en doet tegen je wordt gebruikt.

Zulke dingen gebeuren op het hoogste niveau in de entourage van autocratische leiders, kun je zomaar aan de dijk gezet worden. Het gebeurt dichtbij huis, als de overheid je als mogelijke fraudeur gaat behandelen en je verstrikt raakt in het onrecht van de toeslagenaffaire die maar voortduurt. Misschien gebeurt het ook wel in je eigen leven dat je door een ander ergens in terecht komt waar je voor jouw gevoel niets aan kunt doen. Het wordt je aangedaan.

En wat doe je dan? Misschien word je boos. Je gaat vechten voor je recht. Om je heen slaan. En mensen die bij je horen worden samen met jou boos en komen voor je op. En anderen houden zich op de vlakte. Ze denken: je zult zelf ook wel iets gedaan hebben waar je dit aan verdient. Waar twee vechten hebben twee schuld. Het kan ook dat je in je schulp kruipt als er zoiets gebeurt. Het kwaad wat je wordt aangedaan slaat naar binnen. En je krijgt ergens het gevoel dat het aan jou ligt, dat je zo in de shit zit. Blijkbaar is er iets mis met me dat ze dit zomaar doen. Je wordt somber en durft niemand meer te vertrouwen.

Vandaag staat Jezus voor de rechter. Hij is onschuldig. Echt onschuldig. Jezus is van een andere orde dan alle vrijheidsstrijders in onze wereld. Hij heeft zelfs niet een beetje vuile handen gemaakt.

Maar de leiders van het volk zeggen: 'Jij brengt ons volk van het rechte pad af! Jij zegt dat we geen belasting aan de keizer mogen betalen! Jij zegt dat je je de messias, de koning, bent!' Het is valse beschuldiging. Een giftige mix van onwaarheden (over die belasting) en manipulatie (Pilatus, je wilt toch geen andere koning hier in jouw gebied?).

Pilatus weet dat het niet deugt, deze aanklacht. Tot drie keer zegt hij: 'Deze man heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat!' Maar de mensen blijven luidkeels eisen dat Jezus gekruisigd zal worden en dan horen we in het evangelie - dat vind ik zo'n geladen zin - "met hun geschreeuw winnen ze het pleit." Een echo uit dat lied 'de sterkste wint het pleit, het onrecht heerst op aarde, de leugen triomfeert, ontluistert elke waarde' (LB 1010 Geef vrede Heer, geef vrede). Pilatus geeft de schreeuwers hun zin en levert Jezus over aan de wil van het volk, de willekeur van het volk.

En wat doet Jezus? Bijna niks. Alleen bij de eerste beschuldiging reageert Jezus: 'U zegt het.' Een beetje raadselachtige opmerking. Bedoelt Hij: 'Dat zijn uw woorden, niet de mijne.' Of bedoelt Hij: 'Ja zo is het, u zegt het helemaal goed.' Of bedoelt Hij juist die raadselachtigheid. 'Zou kunnen, kan ook niet.' Daarna zwijgt Jezus.

Ik weet niet hoe u dat ervaart maar ik zou willen dat Hij ging staan en zou zeggen: 'Nu is het genoeg. Ik ben Jezus Christus, de Zoon van God. We gaan het helemaal anders doen. Het is tijd voor Gods nieuwe wereld. Een wereld waarin God het voor het zeggen heeft. Een wereld van vrede, waarop gerechtigheid woont. Weg met die halfslachtige machthebbers die alleen maar voor hun eigen belang gaan. Of je zou willen dat God zelf ingrijpt om zijn geliefde Zoon te redden uit de klauwen van die religieuze leiders en de hysterie van mensenmassa's. Donder en bliksem uit de hemel,

dat zou ze leren.

Maar dat gebeurt niet. Jezus gaat een andere weg. Niet eroverheen, er boven, maar door het lijden heen. Hij ontsnapt er niet aan maar gaat erdoorheen. Hij blijft trouw aan God in zijn roeping om te dienen. Tot het uiterste, tot in de dood. De vernederende dood aan een kruis. Straf voor slaven. Die vreemde weg is het hart van het christelijk geloof. Het kruis is daarvan het teken. En hoe vertrouwd misschien ook, het is tegelijk lastig. Hij gaat onschuldig ten onder.

Het kruis heeft altijd weerstand opgeroepen. Paulus heeft het daar al over: *Ik vertel ieder een dat Christus aan het kruis gestorven is. Joden ergeren zich daaraan. Zij willen wonderen zien als bewijs van Gods macht.* - en dat willen wij ergens ook toch? - *Grieken vinden het onzin, want voor hun telt alleen de menselijke wijsheid.* - maar met de ratio alleen kom je er niet - *Maar* - zegt Paulus - *voor ons christenen is de dood van Christus het bewijs van Gods wijsheid en macht. Dat klinkt misschien dom en zwak. Maar die boodschap komt van God en God is wijzer en sterker dan mensen.* (BGT 1 Kor.1:22-25)

Gelovigen door de eeuwen heen hebben hiermee geworsteld. Hoe kun je je vertrouwen stellen op een God die zwak is? Of schuilt er in die zwakheid van het lijden juist een enorme kracht?

De weg van Jezus, de rechtvaardige die moet lijden, is trouwens niet helemaal nieuw en niet voor iedereen vreemd. De eerste christenen, joodse mensen, vertrouwd met wat wij het OT noemen, moesten bij Jezus denken aan wat Jesaja schrijft in Jesaja 53. Jesaja heeft het over een bijzondere dienaar van de Heer die geen schuld had maar wel de straf droeg die het volk verdiende: *Hij nam ons lijden op zich. Wij dwaalden rond als schapen, ieder zocht zijn eigen weg. Maar de wandaden van ons allen, liet de HEER op hem neerkomen.* (Jesaja 53:4b en 6)

Die eerste christenen zien die profetie van Jesaja vervuld in de persoon van Jezus. Juist door zijn lijden. Onschuldig lijden. Dat is geen teken van zwakte van Jezus maar het bewijs van zijn trouw aan de Vader. Jezus geeft zijn leven voor ons. Dat is een offer wat Hij brengt, net als die dienaar uit Jesaja. Jezus doet dat uit liefde. Liefde die blijft zelfs als wij Hem laten vallen.

In onze tijd is het idee van jezelf opofferen voor het welzijn van anderen ongemakkelijk. Maar dat zegt misschien wel meer over ons dan over de weg van Jezus.

Ook Lucas de Bijbelschrijver heeft nagedacht hoe je dat met elkaar kunt rijmen. Jezus wordt onschuldig tot de kruisdood veroordeeld. Zo hoort het niet te gaan. Vreselijk! Jezus' lijden hoort bij Gods weg met Hem.

Lucas verbindt dat aan elkaar door één woordje: wil. De lezing zegt: Pilatus levert Jezus over aan hun willekeur (de willekeur van het volk). 'Willekeur' letterlijk staat er: wil. Hij geeft Jezus over aan *de wil van het volk*. Dus het is de wil van het volk dat Jezus sterft. Datzelfde woord 'wil' komen we ook tegen in het hoofdstuk hiervoor, als Jezus in Getsémané bidt: *'Laat niet mijn wil maar de uwe gebeuren.'* Het is de wil van God dat Jezus trouw blijft tot in de dood. Op de één of andere manier komen de kortzichtige en oneerlijke wil van het volk en de wil van God om ons te redden hier samen.

Dat zijn zo wat theologische bespiegelingen over Jezus die lijdt terwijl Hij onschuldig is. Maar de vraag blijft staan: waarin schuilt voor ons de kracht van dat lijden? Hoe helpt het ons als we weten

dat Jezus voor ons en met ons geleden heeft?

Ik geloof dat de grootste kracht erin schuilt dat Jezus zo dichtbij ons is gekomen. Hij weet uit eigen ervaring wat het is om in de hoek te zitten waar de klappen vallen. Hij kent het van binnenuit hoe het is om in de steek gelaten te worden. Hij zit niet ver weg in de hoge hemel op je neer te kijken. Hij zit niet achter een bureau ergens een rapport te schrijven over jouw situatie. Hij zegt niet: Je moet ook van je afbijten. Hij zit naast je. Hij voelt je pijn. Hij draait zijn hoofd niet van je weg, maar blijft. Dat zouden we wel eens heel hard nodig kunnen hebben. Jezus die bij je blijft als je zelf geen uitweg meer ziet.

Er is gedicht, geschreven door Edward Shillito (1872-1948), over de kracht van 'Jezus met de littekens' (Jesus of the scars). Hij heeft dit geschreven in of na de eerste wereldoorlog met de soldaten uit de loopgraven op zijn netvlies.

Een paar zinnen daaruit:

*Hebben we U nooit gezocht, we zoeken U nu.
Uw ogen, onze enige sterren, branden door de duisternis.
We moeten de wonden van de doorns op uw hoofd wel zien.
We hebben U nodig Jezus van de littekens.
...
De andere goden waren sterk, maar U was zwak.
Zij reden maar U struikelde naar een troon.
Alleen Gods wonden kunnen tot onze wonden spreken,
en geen god heeft wonden, dan u alleen.*

We hebben U nodig, Jezus van de littekens. Alleen Gods wonden kunnen tot onze wonden spreken. Geen andere god heeft wonden. Dat is een kracht! De zwakte van Jezus is een kracht. Hij kan met zijn wonden bij onze wonden komen. Zijn littekens zijn een troost voor ons, als we naar onze eigen littekens kijken. Zo dichtbij kan alleen Jezus komen.

Maar er zit ook hoop in die wonden van Jezus. De dood van Jezus is niet het laatste. Na drie dagen wekt God Hem op uit de dood. Hij leeft. Jezus verschijnt aan zijn leerlingen met die littekens. Hij laat ze ook zien, de wonden in zijn handen en voeten en zij. De tekens van zijn liefde, zijn offer voor ons. De wonden zijn geheeld maar de littekens blijven, zo blijft Hij dichtbij ons verbonden met onze pijn (littekens) en is Hij tegelijk teken van hoop. Er is nieuw leven, door de dood, door het lijden heen. Gods nieuwe wereld komt.

Wij leven vandaag. En we lopen wonden en littekens op. Soms heb je dat aan jezelf te danken. Maar het kan je ook overkomen. Of het wordt je aangedaan. Er wordt zoveel onschuldig geleden. Weet: Jezus kent je wonden, van binnenuit, uit eigen ervaring. En Hij draagt ons er door heen. Hij geeft leven, nieuw leven.
Amen.

hierna luisteren naar 'Jesus of the scars' (Graham Kendrick)
<https://www.youtube.com/watch?v=M6PuE9PzY6I>